

א ביסל תורה!

The Maimonides School Parsha Newsletter

11/25/2022

תולדות

abisltorah.wordpress.com

ההתייחסות בין הברכות של יעקב ועשו והחינוך שלהם

מאת דביר שמחי

שבת שלום לכולם, השבוע הוא שבת פרשת תולדות.

בדבר התורה אני אתייחס לשני עניינים מרכזיים בפרשה.

ראשית, בפרשתנו אנו קוראים על המריבה בין יעקב לעשו, מי יקבל את הברכה מאביהם. יצחק אבינו מבקש מעשו להכין לו ארוחה מיוחדת, על מנת שיוכל להעניק לו את הברכה המיוחדת ולהמשיך את דרך אברהם אבינו. רבקה אשתו שומעת זאת ומכינה תכנית פעולה כנגדו.

השאלה הגדולה שעומדת בפרשתנו היא: למה רבקה פועלת נגד התכנית של יצחק אבינו?

על כך מפרש לנו הרשב"ם, שרבקה עשתה זאת, מכיוון שהיא קיבלה נבואה כאשר היא הייתה בהריון,

שהגדול יעבוד את הצעיר. מסיבה זאת, יעקב צריך לקבל את הברכה מיצחק ולהמשיך את דרך אברהם.

אך דבר זה עדיין קשה, כי היא יכולה לומר ליצחק את הנבואה שקיבלה. על קושי הזה עונה הרמב"ן

שרבקה פחדה ועשתה את התוכנית נגד בעלה, כי היא ידעה שיצחק אוהב מאוד את עשו. היא חשבה שאם היא

תספר לו את הנבואה, הוא עשוי לקחת צעד אחד אחורה ולהשאיר את משימת הברכה להקדוש ברוך הוא ולא

לעשות שום מעשה. היא לא רצתה שיעקב יפסיד את הברכה, לכן בחכמתה הרבה עשתה מעשה תחבולה על מנת

שיעקב ימשיך את הקמת האומה הישראלית.

שנית, בפרשתנו נאמר "ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אוהלים". איך

יצא כי שני תאומים מאנשים כל כך גדולים, יצחק ורבקה, הלכו בדרכים כל כך שונים, אחד לצדיקות ואחד לרשעו?

על זה עונה הרב הירש, שאבותינו ואמותינו, למרות קדושתם הגדולה, לעולם לא נמנעו מלגלות חולשה

ושגיאות וזו היתה גדלותם. ובנקודה זו בסיפורנו בו אנו רואים כי יעקב ועשו, אחד הלך בדרך טובה והשני בדרך

קלוקלת, נבעה מכך שרבקה ויצחק טעו בחינוך ילדיהם עשו ויעקב, בכך שהעניקו להם חינוך שווה כאילו היה להם

את אותם תכונות אופי ושכחו כלל גדול בחינוך "חנוך לנער על פי דרכו..." (משלי כב, ו). יצחק ורבקה היו צריכים

לגדל את הילדים שלהם כל אחד בדרך המתאימה לו, כמו שאנו רואים כאשר יעקב נותן ברכה לבניו, "איש אשר

כברכתו ברך אותם" (בראשית מט: כח), שיעקב נתן לבניו כל אחד ברכה אחרת, כל אחד קיבל ברכה שמתאימה לו.

אם רק היו משכילים יצחק ורבקה להוביל את עשיו בדרכו המתאימה לו לפי אופיו ויחודו היה הופך ל"גיבור לפני ה' "

ולא "גיבור ציד". ידע כל אחד מאיתנו, כי יש לו כוחות מיוחדים שאתם הוא נולד ודרכם הוא צריך לעבוד את ה' כל

אחד לפי דרכו ואופיו.

שנזכר להשכיל ללכת בדרך הישר והטוב המתאימה לנו ולאופינו ולכוחות המיוחדים הקיימים בכל אחד

מאיתנו.

שבת שלום, דביר.

בכורה The Sale of the

By Binyamin Orkaby

In פרשת תולדות there is the story of עשו selling the בכורה, the firstborn rights, to יעקב. After a long day in the fields, עשו comes back home "עייף מאוד" very tired, "ויזד יעקב נזיד" and יעקב was cooking red lentils. עשו tells יעקב to give him from the "אדום האדם" red lentils because he is exhausted. יעקב agrees to do so as long as עשו gives him the בכורה for the lentils. עשו swears to do so and sells יעקב the בכורה for the red lentils.

There are two big questions that come along with this story. The first is: what was the value of the בכורה to עשו? The חזקוני and the מעם לועז both give similar answers to this question. The חזקוני says that עשו new that ארץ ישראל was the ירושה that he was to get, but עשו new that he wasn't going to live to be able to receive the birthright. Therefore עשו didn't care if he gave up his בכורה as he was wasn't going to get anything from it anyways. עשו also knew, says the חזקוני, that it was very likely that he would die as every day he faced dangerous animals, which could kill him, while hunting. The מעם לועז similarly says that the בכורה's future value was high, but it's momentary value was very low. עשו could die before his father or not all of his father's wealth would go to his children and so with that in mind עשו sold the בכורה. The מעם לועז adds that יעקב tells עשו "מכרה כיום את-בכרתך לי", sell to me like today your בכורה to me. What does it mean like today? Like the value the בכורה has today. It's value is low, so sell it to me for the lentils.

The second question is: even if עשו didn't mind selling the בכורה, how was it that he was able to do so? Isn't the בכורה a דבר שלא בא לעולם a thing doesn't exist at the moment? The מעם לועז explains that during those days it was the custom to sell even things that דבר שלא בא לעולם. As the פסוק says "מכרה כיום את-בכרתך לי", he, יעקב, wanted to say that the custom of our time is that we can sell דבר שלא בא לעולם. Therefore there was no problem with עשו selling the בכורה says the מעם לועז.

This story of יעקב and עשו models two different types of people. עשו who looks at only how may I benefit myself, and יעקב who looks beyond himself to see an act will affect the future. May we be like יעקב who sees more than himself in the world world we live in.

Editors: Binyamin Orkaby and Ephraim Fischer
Faculty Advisor: Rabbi Jaffe

א ביסל תורה Write a Dvar Torah for

א ביסל תורה Sign Up to Get by Email